

"SVOBODA" (Ukrainian Daily) FOUNDED 1893 Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Стейти й Канада — спільна Америка

Военне подружжя Злучених Держав з Канадою злучило ці два краї дуже тісно в економічному розумінні. Далеко тісніше, ніж якінебудь інші незалежні краї. Це було подружжя для потреби, а його поблагословили канадійські й стейтські уряди.

Можна переповісти історію співпраці обох країн, розказуючи про діяльність поодиноких осіб, які бувають чинні в поодиноких підприємствах.

Потрібно планів для повоєнного співдінання.

Уся ота співпраця не може покінчитися нагло з закінченням війни. Один високий урядовець Вашингтонського стейтського департаменту вказує, що депресія після примирення, яка повсталаб у Канаді, моглаб перекинутися теж і до Злучених Держав, так напр. як якась криза в Мишиген моглаб вплинути на захитання інших фінансових підприємств сусідніх стейтів.

Та всетаки один проект мусить бути розвизаний спільно обома державами після війни. Є це гостинець до Аляски. — "Аласкан Гайвей". Другий подібний проект це велика рура для проведення киплячої з нафтового джерела в Порт-Норман до Гвайт Горз, в провінції Онтаріо.

Взаємна допомога радше ніж позички "Ленд-Ліз".

Канадійці дуже вважають на те, щоб не бути прищипкою свого могутнього сусіда, Злучених Держав. Вони не прийняли позички в формі "Ленд-Ліз" з півдня, а радше придумали свій спосіб такої допомоги, називаючи її "взаємною допомогою" ("Мючуал Ейд").

Не треба зменшувати канадійської воєнної продукції для спільної справи. Ще перед роком Злучені Держави вислали до Канади воєнні замовлення вартості цілого біліона доларів, а взагалі можна сказати, що четвертина воєнної продукції Злучених Держав була виповнена в Канаді.

Відслонює дещо заслону советської політики

Як доносять з Москви, популярний московський дво-тижневик "Війна й робітничий клас", що являється органом робітничих юній, відслонює тайну російської заграничної політики, яка з огляду на московську конференцію трьох держав стає тепер важним питанням світової політики.

Між цими питаннями видне місце займають справи балтійських держав: Естонії, Литви й Литви. Зо становища Росії, на стількі це можна судити зо статей "Війни й робітничий клас", це питання вже давно пересуджене, себто вирішене. Для советського союзу є в тій справі тільки питання, як прогнати німецькі війська з тих країн.

Не менше без обиняків говорять цей журнал про російську постанову задержати при собі краї західної Білоруси й України. І про населення цих країн пише "Війна й робітничий клас" як про народи, споконвіку зв'язані з народами советського союзу культурою й кровю синів, що тепер воюють під советським прапором.

Багато інвестицій, вложених із Злучених Держав в Канаді, приносять зиски підприємцям із Злучених Держав. Деякі великі стейтські корпорації мають свої філії в Канаді, начебце були філії в стейтських містах. Все те вказує на спільний інтерес обох країн у змаганню до однієї цілі.

не закриває своєї незломної ненависти до польського уряду в Лондоні, котрий вона називає крайно реакційним і котрому вона відмовляє претенсії бути представником польського народу в Польщі.

Журнал розсправляється з закидом, котрий часто повторяється в Америці, що мовляв Росія не хоче розкрити свої повоєнні плани. Передовсім журнал звертає увагу на те, що прецінь ще й Англія й Америка не проголосили своїх планів повоєнного світу.

Каже "Війна й робітничий клас", що це перше завдання треба підчеркувати передусім тому, бо Росія поставила собі аж дві цілі: перемога в війні та твердий і тривалий мир.

Замітно, що журнал "Війна й робітничий клас" заговорив відкрито про "горячі" дискусії щодо російсько-американських взаємин в Америці.

"Війна й робітничий клас" як про народи, споконвіку зв'язані з народами советського союзу культурою й кровю синів, що тепер воюють під советським прапором, "добуваючи славу як полковники, генерали й маршали в червоної армії".

панія американських газет має на цілі продовжувати війну як можна найдовше.

В останньому числі "Війна й робітничий клас" присвячує багату мисля цій справі продовжування війни. Каже, що продовжування війни грозить різними непередбаченими нещастями.

На основі цих висказів один московський кореспондент приходить до переконання, що ніщо з того, що скажуть американські журналісти й публіцисти, не буде пропущене в Росії.

СЛОВАКИ ПРОТИ НІМЦІВ.

БЕРН, Швайцарія, (ОНА). — З Братислави наспіла вістка, що німці невдоволені з поведінки словацького народу, бо він не переймається тоталітарною формою державного правління і висміває своє правительтво.

Німецька преса на Словаччині занепокоєна такими настроями словацького народу і жалеться, що словаки не вміють шанувати своїх добродіїв.

Одна німецька газета в Братиславі пише, що за неприхильність словацького народу до німців треба винувати чехословацький уряд в Лондоні, бо це він голосить, що німці скоро будуть побиті, і, що Словаччина знов буде інтегральною частиною чехословацької республіки.

Дальше пише німецька преса, що на Словаччині знаходиться велика маса ворожих агентів, які збирають від людей інформації і передають Об'єднаним Державам.

Німецький посол в Братиславі скаржився словацькому уряду, що як до Братислави перевезено деякі німецькі державні установи, то словацькі урядовці робили непристойні замітки.

По овочі пізнати дерево

Коли кілька місяців тому в конгресі по'явився проєкт закону Конелія й Сміта проти страйків, з усіх боків думаючи люди звертали увагу на нерозумні постанови проєкту.

Є наприклад у законі встановлена кара на кожного, хто важився би другого до страйку підбурювати. Зате в законі нема кари на того, що самий страйкує.

Практичне життя дає на цю ситуацію зовсім іншу відповідь, ніж її сподівалися автори протистрайкового закону. Коли алабамські вуглеві майнери вийшли на страйк, то Джан Луїс, голова майнерської юнії, сказав до них: "Я знаю, як ви розчаровані й огричені огидним трактуванням."

І Джан Луїс не відкрив тут пороку. Так, як він поводить у страйку майнерських робітників, так в інших страйках поводитися інші юніонні провідники. Так було в недавньому страйку молочарських робітників у Нью Йорку.

Речники підприємців хотіли би тепер загострення страйкового закону в тому напрямі щоби карати не тільки тих, що до страйку підмовляють, але й тих, що на страйк самі виходять.

Борислав Сміється (Повість)

В осені, коли цвіти вже по-відцвітали, спадь не паде і пчолаче живо скінчилося, починається на якийсь час гомонне, гамірливе життя в уліях. Пчолі, так, як і хрещений народ, скінчивши свою незлегу роботу, люблять погуторити, зібратися купками перед очками та коло затворів, погомоніти та попріпати крильцями.

хати свіжим повітрям, розпривити і розмахати неробучі крильця...

От таке саме почало діятися і в Бориславі в кілька днів по описаний нараді. Хто його знає, відки й як, досить того, що новим духом повіяло в Бориславі. І коли звичайно нова хвиля свіжого повітря найперше й найсильніше замітна в горішніх верствах, то тут сталося зовсім протилежне.

лі пильно кожне слово, котре могло їм пояснити їх безпроблемне положення. Аж до найдальших хаток, до найтемніших закумарків доходили ті розмови, розбігалися на всі боки, мов огонь по сухій соломі.

— І ти тої самої співаєш? — говорили не раз старші ріпники, всміхаючися та слухаючи нарікання молодих хлопаків. — От так, нібито нам не така сама біда, як і вам? — відповідали молоді. — Та бо нам це гірше, ніж вам! Вас і не так борзо відправлять від роботи, вам і не так живо з платні урвуть, а хоч і вживають, то все таки вам більша плата, ніж нам.

лі пильно кожне слово, котре могло їм пояснити їх безпроблемне положення. Аж до найдальших хаток, до найтемніших закумарків доходили ті розмови, розбігалися на всі боки, мов огонь по сухій соломі.

— Але хто ж вас навів на такий розум, що треба собі який рятуюнок давати? — А хто мав нас наводити?

Нібито чоловік і сам не знає, що як пече, то треба прикладати зимного? Та й ще якби то не так дуже печело! А то, видите, дома голод, не зародило нічого; тато й мама там десь пухнуть та мруть з голоду, гадали, чей хоч ми тут дещо заробимо, що самі прожиремо і їм хоч що то поможемо, а тут от що! І на стількі не можемо заробити, щоби самим прожити в тій проклятій ямі! Народу натислося, за роботу тяжко, плата мала й чимраз ще менша, а тут ще злодій багачі хліба не довозять, дорожню от яку зробили: до хлібця докупитися тяжко! Ну, кажіть самі, чи можна так жити? Радше вже або зовсім відразу згинуть, або деяк порятуються!

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER! BUY WAR BONDS

